

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ

Ф 017-2.84-2017

№1 баспа

Түсу емтиханының бағдарламасы

25.05.2017ж.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
Т.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ**

БЕКІТІЛДІ

Т.Қ.Жүргенов атындағы

ҚазҰОА Ғылыми Кеңесінің

шешімі 26.05.2022 № 11 хаттама

**8D02185 - Кескіндеме
білім беру бағдарламасы бойынша
докторантураға қабылдау емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы, 2022

1. ҚҰРАСТЫРЫЛДЫ

Т.Жүргенов ат. ҚҰӨА доценті, PhD Кайранов Е. Б.

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Көркем сурет» кафедрасының отырысы

«25» 05 2022 ж. Хаттама № 10

«Көркемсурет» кафедрасының меңгерушісі,
профессор Тұрғынбай Б. С.

3. КЕЛІСІЛДІ

Оқу-әдістемелік қызмет басшысы Г.Ж. Есенбекова
«25» 05 2022 ж.

ЖОО кейінгі білім беру ғылыми-зерттеу
орталығының басшысы А.А. Кульшанова
«25» 05 2022 ж.

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Р.З. Халықов
«25» 05 2022 ж.

Докторантураның арнайы пәндері бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары оқу орнынан кейінгі кәсіби оқу бағдарламалары (магистратура) негізінде құрастырылды.

8D02185 - Кескіндеме білім беру бағдарламасы бойынша докторантураға қабылдаудың негізгі талаптары:

I. Докторантураға түсуге талапкерлердің мына жағдайларды ескерулері керек:

Талапкерлердің өнер және мәдениет саласындағы туындыларды зерттеу бағытында кәсіби дайындығы болуы керек, әлеуметтік-гуманитарлық ғылым саласындағы негізгі қағидаларды, заманауи технология жетістіктерін меңгеруі міндет, заманауи ғылыми-практикалық мәселелерді тұжырымдап, олардың шешілу жолдарын білуі тиіс.

білуі керек:

- әлемдік және отандық өнер мен мәдениет тарихын, әлемдік мәдени құбылыстардың дамуындағы ортақ заңдылықтары мен өзіндік ерекшеліктерін;

- шығармашылық процесс ерекшеліктері, оларды зерттеудің ғылыми әдістемелері;

- кәсіби мамандық бағытындағы шығармашылық, ұйымдастырушылық, әдістемелік, ғылыми-зерттеу қызметтерінің теориялық негізін.

іскерлігі болуы керек:

- өнертану және көркем сын саласы бағытында ғылыми-зерттеу тақырыптарын қоя білуі, практикалық түрде жүзеге асыра білуінде;

- түрлі ақпарат көздерінен алынған материалдарды сұрыптауда және жүйелеуде;

- заманауи теория мен талдау әдістемелері саласындағы соңғы жетістіктерді пайдалана отырып өздігінен ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізуде.

дағдысы болуы керек:

- сыни талдауда, түрлі саладағы теориялық тұжырымдар мен идеяларды салыстырмалы түрде пайдалана білуде;

- ғылыми зерттеудің жоспарын құруда, зерттеу нәтижесін болжауда;

- зерттеу саласының жүйесін айқын түсінуде, таңдалған ғылыми зерттеу әдістерін сапалы және нәтижелі меңгеруде.

білікті болуы керек:

- білім сапасын көтеруге тиімді зерттеу әдістерін меңгеруде;

- зерттеудің жалпы ғылыми және өнертанулық әдістерінде.

«Көркем сурет» кафедрасының магистратура және докторантураға қабылдау бойынша құрастырған Ережелері негізінде емтихан «Қазіргі контекстегі әлемдік өнердің көркемдік түсініктері», «Бейнелеу өнердегі көркемдік

стильдің эстетикасы», «Қазақстан бейнелеу өнеріндегі тарихи кескіндемені зерттеу» пәндері негізінде билет арқылы ауызша өткізіледі.

II. Пән атауы және олардың негізгі бөлімдері

1 пән «Қазіргі контекстегі әлемдік өнердің көркемдік түсініктері»

"Қазіргі контекстегі әлемдік өнердің көркемдік тұжырымдамалары"
курсының мақсаты – магистранттардың әлемдік көркемдік процестер туралы білім жүйесін қалыптастыру.

Бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Романеск стилі және орта ғасыр философиясы

Ортағасырлық бейнелеу өнерінің жалпы тұжырымдамасы мен философиясы. Эволюция салауатты жылғы зримого к незримоу. Ерте орта ғасырлардан готикаға дейінгі осы кезеңдегі өнердің даму хронологиясы. Феодалдық жүйе, қалалардың пайда болуы, Алғашқы екі жаһандық өнер стилінің пайда болуы: романеск стилі және готика. Ортағасырлық өнердің діни, қасиетті сипаты. Ортағасырлық өнердің негізгі экспрессивті құралы ретінде шарттылық, жазықтылық, аллегория.

Тақырып 2. Еуропадағы Готика

Стиль атауының шығу тегі, хронологиялық шеңбер. Қалалардың гүлденуі. Роман стилі-унисон, готика-Полифония. Готикалық ғибадатхана-қаланың мәдени және рухани орталығы, сұлулықтың негізгі көзі, өнердің барлық түрлерінің орталығы (музыка, сәулет, мүсін, кескіндеме). Жүйке доғасының өнертабысы. Ғибадатхананың негізгі экспрессивті элементтері: оның ішкі кеңістігі, терезелері мен дизайны. Құрылыстың негізгі элементтері: тіректер, аркбутандар, нервтер, ланцет аркалары. Соборлардың биіктігі артты. Сәулет, мүсін және кескіндеме синтезі. Фрескаларды витраждар ауыстырады. Готикалық ғибадатхана-шебер бастаған бүкіл құрылыс артелінің жұмысының нәтижесі ("еркін масондардың" жабық массалық үйлері). Үлгі, Канон бойынша құрылыс. Ансамбль архитектурасы.

Тақырып 3. Италиядағы Ренессанс

Италиядағы Ренессанс өнері (14-16 ғғ.). Жалпы тұжырымдамасы. Философия. Стильдің пайда болуының алғышарттары және негізгі белгілері. Кезеңдеу. Проторенессанс. Джотто Шығармашылығы. Флоренциядағы Санта Мария дела Фьораның күмбезі. Масачио, Брунеллесчи, Филиппо Липпи, Пьерро дела Франческо, Андреа Мантегна, Донателло шығармашылығы. Италиядағы Ренессанс өнері (14-16 ғғ.). Жалпы тұжырымдамасы. Философия. Стильдің пайда болуының алғышарттары және негізгі белгілері. Кезеңдеу. Проторенессанс. Джотто Шығармашылығы. Флоренциядағы Санта Мария дела Фьораның күмбезі. Масачио, Брунеллесчи, Филиппо Липпи, Пьерро дела Франческо, Андреа Мантегна, Донателло шығармашылығы. Италияда Жоғары Жандану. Флоренция. Сандро Боттичелли, Леонардо Да Винчи, Микеланджело, Рафаэль, Титиан, Джорджионың шығармашылығы.

Тақырып 4. Италиядағы барокко өнері

Барокко және классицизм өнері (17 ғ). Италия, Испания, Франция, Голландия, Фландрия. Римдегі Әулие Петр соборы. Караваггио, Лоренцо Бернини, Эль-Греко, Диего Веласкес, Питер Пол Рубенс, Рембрандт, Франс Хальс, Ян Вермер Дельфский, Николас Пуссин. Кескіндемеде жеке жанрлардың пайда болуы: пейзаж, натюрморт, тұрмыстық жанр. Дәуірдің күрделілігі мен сәйкессіздігі. XVII ғасырдың дүниетанымы адам мен әлемнің қайғылы қарама-қайшылығы сезімімен үйлеседі, онда ол басты орын алмайды, бірақ оның әртүрлілігінде ериді, қоршаған ортаға, қоғамға, мемлекетке бағынады. Өнер стилі-барокко. Терминнің шығу тегі. Барокко өнерінің негізгі белгілері: мистика, иррационалдылық, әсемдік, театрлылық, сәнділік, өрнектің жоғарылауы. Діни тақырыптарда ғажайыптар мен шейіттердің сюжеттеріне қызығушылық бар, онда гиперболалық, әсерлілік, патетика осы стильге тән. Соңғысы зайырлы сюжеттерге де тән. Барокко сәулеті ансамбльге тартылады. Кескіндемедегі Барокко сызықтарды көркем дақпен, массамен, хиароскуро контрасттарымен жақсы көреді.

Тақырып 5. Испаниядағы барокко өнері

Испан мәдениетінің "алтын ғасыры": әдебиет (Сервантес), театр (Лопе де Вега), кескіндеме. Дәстүрлердің болуы классикалық емес, ортағасырлық, готикалық. Мориш өнерінің рөлі. Суретшілердің негізгі клиенттері: аула және шіркеу. Нақты дүниетаным. Моральдық және діни принциптер бір-бірімен байланысты. Әулиелер бейнесіндегі ұлттық кейіпкердің идеалы. Эль Греконның Шығармашылығы. Византия кескіндеме дәстүрлері. Діни сюжеттер. "Елшілер Петр мен Павел", "Оргас графын жерлеу", "найзағай", портреттер. Х. Рибераның жұмысы-жарқын жеке, нақты қызығушылық. Оның библиялық кейіпкерлері қарапайым, бірақ әрқашан абыройға толы, батыл және мақтаншақ ("Хромоножка"). Сурбаранның бейнелері-руханият, ұлылық, анықтық және қарапайымдылық ("Сент-Лоуренс"). Натюрморттардың лаконизмі. Мурильо. Поэтичность, сентиментальность.

Тақырып 6. Барокко және классицизм өнері

XVII ғасырда Голландия өнері 2 мектепке бөлінді – флемиш және Голландия, революция нәтижесінде Нидерландтың өздері 2 бөлікке бөлінуіне байланысты. Фландрия Испанияның қол астында қалды. Суреттер үшін құлыптардың, қалалық үй антверпенского патрициата және ұлы алтарные салауатты бай үшін католиктік шіркеу – міне, басты түрлері фламандских кескіндемешілер осы уақыт. Антонис ван Дайктың жұмысы-салтанатты портрет. Фламандтық натюрморттардың ерекшеліктері Франс Снейдерс ("жеміс дүкені", "балық дүкені"). Андриан Браувердің жанрлық кескіндемесі сатиралық, тәрбиелік сипатқа ие ("ауыл дәрігері").

Тақырып 7. Рококо өнері

Терминнің шығу тегі. Луис XIV басқармасы. Гудонның Мүсіні. Сурет А.Ватто. Керемет мерекелер: "саябақтағы қоғам", "қиын ұсыныс". "Жиль", "Жерсен дүкенінің белгісі" - ең жақсы шығармалар, А.Ватто. Ф. Баучердің сәндік стилі. Шарден шығармашылығындағы жанрлық кескіндеме және натюрморттың дамуы. О. Фрагонардың "әуе" кескіндемесі.

Сентиментальность кескіндеме Греза.

XVIII ғасырдағы ағылшын өнері

Тақырып 8. Романтизм, символизм және заманауи өнер

Пуссин, Дэвид және Ингрес кескіндемесінің негізгі ерекшеліктеріне салыстырмалы талдау жасаңыз. XVII және XIX ғасырлардағы классицизм өнерінде қандай ортақ нәрсе бар. XVII және XIX ғасырлардағы классицизм өнерінің тұжырымдамалық және бейнелеу ерекшеліктері әртүрлі. Ағарту дәуірінің эстетикалық және философиялық көзқарастары. Дәуіттің Шығармашылығы. Революция кезеңі: "Гораций анты", "Ликторлар Брутқа ұлдарының денелерін әкеледі", "Мараттың өлімі". Наполеонның билігі: "Бонапарттың Сент-Бернард асуы арқылы өтуі", "Наполеонның портреті. 1812 " империя стилі. Ингрестің Шығармашылығы. Энгрдің ежелгі мәдениеті. Портреттер және тарихи жанр. Ресми Француз мектебінің танымал басшысы.

Тақырып 9. Импрессионизм және постимпрессионизм

Импрессионизм. Эдуард Мане, Клод Оскар Моне, Эдгар Дега, Август Ренуар, Камиль Писсаро және басқа да Пуантилизм. Жорж Сера, Пол Синьяк.

Постимпрессионизм. Пол Гоген. Винсент ван Гог. Пол Сезанна. Анри Тулуз-Лотрек. Париж мектебі: Амедео Модильяни, Марк Шагал, Хаим Сутин.

Модерн стилі. Густав Климт. Альфонс Шыбыны.

XX ғасырдың бірінші жартысындағы өнер. Пабло Пикассо, Анри Матисс.

Кубизм, фауизм, экспрессионизм. Антонио Гаудидің Сәулеті. Дадаизм, сюрреализм. Сальвадор Дали, Ив Танги, Рене Магритт. Метафизикалық кескіндеме Джорджио де Кирико.

XX ғасырдың ортасындағы өнер. Ле Корбусье Конструктивизмі. Ф.Райттың Сәулеті. Футуризм. Абстракционизм. Абстрактілі экспрессионизм.

Модернизм мен постмодернизмнің негізгі түсініктері.

Тақырып 10. XX ғасыр өнері

Архитектурадағы халықаралық стиль. Ле Корбусье-қазіргі сәулеттегі орталық тұлғалардың бірі. Оның тұжырымдамасының, жобаларының және жүзеге асырылған құрылыстардың қазіргі сәулет теориясы мен практикасына әсері. Сәулетшінің шығармашылық жолы:

Бірінші кезең. Баухауздың пайда болуы, оның негізін қалаушылар мен қатысушылары. Баухаус тарихының кезеңдері-Веймар, Дессау, Берлин.

Баухаус қатысушыларының Әлеуметтік және эстетикалық тұжырымдамалары, формошығармашылық принциптері, форманың функционалдығы мен тазалығы идеялары. Баухаус функционализмі және сәулеті.

Тақырып 11. Қазіргі өнер

Постмодернизмнің 20 ғасырдың екінші жартысындағы мәдениеттің жалпы бағыты ретіндегі ерекшеліктері. Әмбебап плюрализм және дәйексөз, постмодернизмнің кез-келген көркем шығармасында иронияның болуы.

Қазіргі заманғы өнердің өзекті бағыттары және оларды жаңғырту формалары: хеппенинг, орындаушылық өнер, акция, инсталляция.

Процессуалдық өнердің ерекшеліктері. Өз уақыттарын идея-

тұжырымдамалардың көмегімен концептуалды суретшілердің білдіруі. Д. Кошуттың Жұмыстары. И. Е. Кабакова.
Потмодернизм өнері постиндустриалды қоғам мәдениетінің көрінісі ретінде.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі

- Аксенова, А.С. История искусств. Просто важно. Стили, направления и течения [Текст] / Алина Сергеевна Аксенова.- М.: Эксмо, 2020.- 208 с.
- Ходж, С. Главное в истории искусств [Текст]: Ключевые работы, темы направления, техники / Сьюзи Ходж; пер с англ Е. Дубровский.- М.: Манн, Иванови Ферберг, 2019.- 224 с.
- Основы теории и истории искусств Изобразительное искусство. Театр. Кино: Учебное пособие / под науч. ред. Т.С.Паниотовой.- 3-е изд., стер.- СПб.: Лань, Планета Музыки, 2017.- 456 с.
- Рескин, Д. Лекции об искусстве [Текст] / Джон Рескин; пер. П.С.Когана.- М.: АСТ, 2019.- 464 с.
- Дюран-Рюэль, П. Воспоминания торговцев кртинами [Текст]: Сборник / П. Дюран-Рюэль, А. Воллар; пер. с фр. П.В.Мелковой, Г.Г.Генниса.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019.- 608 с
- Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособия / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник).
- Рихтер, Х. ДаДа - искусство и антиискусство. Вклад дадистов в искусство XX века [Текст] / Ханс Рихтер.- Комментированное изд, с приложением библиографии дада.- Гилея, 2018.- 360 с.

Қосымша:

- Кандинский, В.В. О духовном искусстве [Текст]: Величайшие люди мыслители / Василий Василевич Кандинский.- М.: Эксмо, 2020.- 160 с
- Гомбрих, Э. Өнер тарихы [Мәтін]: Оқулық / Эрнст Гомбрих.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019.- 680 б. ISBN 978-601-7945-35-2
- Лотман, Ю. Семиосфера [Мәтін] / Юрий Лотман.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2019.- 640 б.

2 Пән «Бейнелеу өнердегі көркемдік стильдің эстетикасы»

Пәннің мақсаты стильдер мен көркемдік бағыттар тарихын игеру; стиль сипаттамасының негізі ретінде қызмет ететін оның дамуының тұрақты тенденциялары жүйесін, көркемдік техниканы, формалар мен семантикалық категорияларды түсіну.

Бағдарлама мазмұны

Тақырып 1. Дәуір стилі. Көркем мәдениеттің дамуының әртүрлі кезеңдеріндегі бейнелеу өнерінің типологиясы.

Ежелгі Шығыс пен ежелгі өнердегі ерте тұрақты көркемдік тенденцияларға сипаттама. Көркем канон. Орта ғасырлардан бастап өнерге қатысты стиль ұғымын енгізу (роман, готикалық стиль, Ренессанс, барокко, классицизм). Әлемдік стильдердің өзара байланысы. Бағыну. Противостояние. Терістеу терістеу.

Бүгінгі таңда шығармашылық іс-әрекетті танудың ең қиын мәселелерінің бірі ретінде тұрақты стиль ағымдарының болмауы.

Тақырып 2. Әр түрлі өнер мектептеріндегі көркемдік стильдің теориялық дамуы

1. И. Винкельманның стиль теориясы.
2. Ресми мектеп классиктерінің стиль теориясы.
3. А. Ригльдің "көркемдік еркі" және қазіргі кезеңдегі ою-өрнекті зерттеу.
4. Воррингер теориясының бастауы. "Готикадағы" форма мәселелері "(1909):" жасырын готика " форманың әмбебап қағидасы ретінде. Воррингердің көркем сынға әсері (дерексіз өнердің теориялық негіздемесі).

Тақырып 3. XIX ғасырдағы стильдің "жұқаруы". Стиль бағыттары

1. Романтизмнің стильдік құбылыс ретіндегі мәселелері. Архитектурадағы Романтизм: миф немесе шындық.
2. Бидермайер натурализмнің кешірімі ретінде. Ұлттық нұсқалар.
3. Кескіндемедегі Сентиментализм.
4. Классицизм идеологиялық бағдарлама ретінде.

Тақырып 4. XIX ғасырдың аяғы - XX ғасырдың басындағы Полистилизм

1. Әр түрлі бағыттардың қатар өмір сүруі және күресі.
2. Академизм және реализм.
3. Импрессионизм стильдік бағыт және модернизмнің бастауы ретінде.
4. "Тарихи" стиль және оның XX ғасыр өнеріне әсері.
5. Эклектика стиль ретінде.
6. Art Nouveau стилінің мәселелері.

Тақырып 5. Модернизм дәуіріндегі стиль құбылыстары

1. Авангардтың негізгі көркемдік тәжірибелері және олардың даму кезеңдері. Франциядағы фауизм. Қозғалыстың, көрменің және көркемдік тәжірибенің негізгі қатысушылары. Германиядағы Экспрессионизм.
2. Франциядағы Кубизм. Италияда Футуризм. Манифесттер мен декларациялардың стиль эстетикасындағы рөлі. Сюрреализмнің 1920-30 жылдардағы көркемдік практикадағы маңызы.
3. Абстракционизм стильдік бағыт ретінде. Мәселелер мен парадокс. абстрактілі кенепті формальды-стильдік талдаудың ерекшеліктері.
4. Соғыстан кейінгі Авангардтың даму ерекшеліктері. Соғысқа дейінгі авангардтық бағыттардың нысандары мен әдістерін пайдалану. Авангардтың ымыраға келуі және оның сарқылуы.
5. Авангард дағдарысы, поп-өнердің пайда болуы, оның сарқылуына реакция ретінде. Поп-өнердің шығу тегі, терминнің мазмұны және оның этимологиясы. Неодадаизм, абстракционизм және поп-арт – өзара

әрекеттесу принциптері. Суретшінің өмір кеңістігіне шығуы, өнер нысаны мен кеңістіктік қондырғыларды құру.

Тақырып 6. XIX-XX ғасырлардағы өнердің дамуының стильдік ерекшеліктері

1. Қазіргі ғасырдың инновациялары және олардың мәдениетке әсері.
2. Өтпелі кезең стилі. Бұл құбылыс бүгінде жұмыс істей ме?
3. Виртуалды шындықты жобалау және стиль мәселелері. Өнердегі жаңа технологиялар тілін қолдану: объект ретінде фотография, видео-арт және видео қондырғылар, өнердегі компьютерлік технологиялар, кинетизм және көркемдік өзара әрекеттесудің медиа формалары.

Тақырып 7. Суретші стилінің қалыптасуы мен ерекшелігі.

1. Дәуірдің стилі және суретшінің стилі. Бұл құбылыстың себептері болған соңғы категориялар бөлінген кезде.
2. Суретшінің авторлық стилі мен стилі. Жалпы және айырмашылық.
3. Жеке және қоғамдық қарым-қатынас. Стильдің социологиялық аспектілері.
4. Жеке стильді талдау Қазіргі мәдени процестерді танудың қажетті құралы ретінде.

Тақырып 8. Ұлттық стиль. Стильдің аймақтық ерекшеліктері

1. Этно-мәдени тип арқылы стильді зерттеу тарихы.
2. Ұлттық ерекшеліктер арқылы стильдік тәсілдің шектеулілігі
3. Қазіргі заманғы гуманитарлық білім санаттары арқылы ұлттық стильді әзірлеудің келешегі
4. "Ұлттық образ", әлемнің бейнесі немесе моделі әр адамға тән бейбітшілік пен ойлаудың тұрақты құрылымы және стиль категориясының осы әмбебаптығының жақындығы.

Тақырып 9. Дәуір стилі мәнмәтініндегі Тәуелсіз Қазақстан өнері

1. Қазақстан кескіндеме, графика, мүсін және сәулет өнерінің дамуының негізгі арт-трендтері мен стильдік заңдылықтарын анықтау және талдау;
2. Бүгінгі таңда көркем шығармалардың өмірі, қазіргі заманғы өнердің негізгі мотивтері мен тұжырымдамалары ашылатын семантикалық өрісті талдау;
3. Дәуірдің стилінде көрініс тапқан Қазақстанның бейнелеу өнері шеберлері туындыларының адамгершілік-тәрбиелік және патриоттық әлеуетін тиімді іске асыру;
4. өзекті өнерді бейнелеудің негізгі нысандарын зерделеу (фестивальдар, биеннале, қазіргі заманғы өнер жобалары, қалалық объектілер);
5. стильдік ерекшеліктер тұрғысынан қазіргі әлемдік көркемдік процестің дамуындағы Қазақстан тәжірибесінің маңыздылығын анықтау.

Әдебиет тізімі

Негізгі:

1. Кандинский, В. Точка и линия на плоскости [Текст] / Василий Кандинский; пер. с нем. Е.Козиной.- СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2018.- 240с. ISBN 978-5-389-10022-0.

2. Исмагамбетова, З.Н. Западная философия культуры XX века [Текст]: Учебное пособие / З.Н. Исмагамбетова.- Алматы: Қазақ университеті, 2014.- 108 с. ISBN 978-601-04-0831-2.
3. Рихтер, Х. ДаДа - искусство и антиискусство. Вклад дадаистов в искусство XX века [Текст] / Ханс Рихтер.- Комментированное изд, с приложением библиографии дада.- Гилея, 2018.- 360 с. ISBN 978-5-87987-112-8.
4. Лободанов, А.П. Семиотика искусства: история и онтология [Текст]: Учебное пособие / А.П. Лободанов.- 2-е изд.- М.: Московский университет, 2013.- 680 с.- (Классический университетский учебник). ISBN 978-5-19-010803-3.
5. Рескин, Д. Лекции об искусстве [Текст] / Джон Рескин; пер. П.С.Когана.- М.: АСТ, 2019.- 464 с. ISBN 978-5-17-112022-1.
6. Боровский, А. Разговоры об искусстве не отнять [Текст] / Александр Боровский.- М.: АСТ, 2018.- 352 с. ISBN 978-5-17-101617-3.

Қосымша

1. Вайнштейн О. *Денди: мода, литература, стиль жизни* (Культура повседневности). – М.: НЛЮ, 2012.
2. Вельфлин Г. Основные понятия истории искусств. Проблема эволюции стиля в новом искусстве. – М.: Изд. Шевчук, 2015.
3. Кон-Винер Э. История стилей в изобразительном искусстве. М. Ленанд, 2014.
4. Кузвесова Н.Л. История дизайна от викторианского стиля до Ар-деко. М.:Юрайт, 2019.
5. Проблемы синестезии и поэтика авангарда. Сборник статей. М.: ГИИ, 2019.
6. Мир образов. Образы мира. Антология исследований визуальной культуры /Ред.-сост. Н.Мазур. – Спб., М.: Новое издательство, 2018.
7. Рыков А.В. Формализм. Социология искусства. СПб.: Издательство Санкт-Петербургского университета, 2016.
8. Силюнас В.Ю. Стиль жизни и стиль искусства. - СПб.: издательство «Дмитрий Буланин», 1998. - 525 с.
9. Уорхол Э. Философия Энди Уорхола (от А к Б и наоборот). М.: Ад Маргинем, 2016.

3 Пән «Қазақстан бейнелеу өнеріндегі тарихи кескіндемені зерттеу»

Пәннің мақсаты - Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ кескіндеме өнеріндегі тарихи туындылардың даму ерекшелігін аға буын өкілдері суретшілерінің шығармашылығымен сабақтастық негізінде ашу. Тарихи жанрдың тәуелсіз қазақ кескіндемесіндегі даму ерекшелігін алғышарттар мен белгілі бір тарихи кезеңнің ықпалы негізінде талдау. Осы орайда жаңа көркемдік тіл, шығармашылық мәнер мен стиль қалыптастырушы факторлардың жаңа толқын суретшілерінің шығармашылығындағы ролі мен маңызын айқындау басты назарға алынады.

Курстың мазмұны

№ 1 тапсырма. Қазақ өнеріндегі тарихи жанр қалыптасуының бастаулары.

Міндеті: Қазақ кескіндеме өнеріндегі тарихи жанрдың қалыптасуы мен дамуының алғышарттары мен ерекшеліктерін ашып көрсету.

№ 2 тапсырма. Тарихи жанр – ұлттық бірегейлікті сақтау факторы ретінде.

Міндеті: Тәуелсіздік жылдарындағы тарихи жанр дамуының негізін құраған қазақ бейнелеу өнеріндегі көркемдік және стильдік ерекшеліктерді анықтау. Және, қазақ кескіндеме өнеріндегі тарихи жанрдың дамуында өзіндік қолтаңбасымен ерекшеленген әр кезеңдердегі суретшілер шығармашылықтарының халықтық сипатын, ұлттық негізін, оның дәстүрлі дүниетанымымен байланысын айқын көрсететін көркемдік мәнерін, сюжеттік мәні мен композициялық құрылымын, тақырып таңдау тізбегін анықтау болып келеді.

№ 3 тапсырма. Қазақстанның кәсіби станоктік кескіндеме дамуындағы тарихи жанрдың қалыптасуы (кеңестік дәуір)

Міндеті: Кеңестік дәуірі 1930-1990 жж. аралығында Қазақстанның кәсіби станоктік кескіндеме дамуындағы тарихи жанрдың қалыптасуын зерделеу. Социалистік қоғам құру жоспары бойынша КСРО көркемсурет жоғары мектептердің кәсіби кескіндемесінің Қазақстанға келіп дамуы барысында дүниеге келген тарихи жанр туындыларын талдау. Авторларының қолтаңбалары ерекшелігін сараптап, ұлттық кескіндемедегі тарихи жанр дамуына қосқан үлесін анықтау.

№ 4 тапсырма. Қазақстанның тәуелсіздігі кезеңдердегі қазақ бейнелеу өнеріндегі тарихи жанрдың жаңаша сипаты.

Міндеті: халқымыз тәуелсіздікке қол жеткізгеннен кейін жылдам қарқынмен дами түскен тарихи кескіндеменің жаппай бетбұрысының мәні мен маңызын айқындап, олардың қазақ бейнелеу өнерінің дамуына тигізген ықпалын зерделеу.

№ 5 тапсырма. XX ғ. соңы - XXI ғ. басы кезеңінде отандық кескіндеме дамуындағы көшпенділер өнері мұрасының ролі мен мәні

Міндеті:

Новый этап современного изобразительного искусства Казахстана (в конце XX – нач. XXI вв.) отмечен резким скачком развития станковой живописи с использованием исторических и археологических артефактов. Творчество большинства казахских мастеров, несмотря на ориентиры на современную мировую культуру, трактует больше национальные традиции и более древнюю историю Евразийского кочевого пространства. Все эти новшества и процессы развития нового поколения станковой живописи независимого Казахстана требуют от художника ответственного изучения материального и духовного мира прошлых эпох.

№ 6 тапсырма. Көне өнер - станоктік кескіндемедегі жаңа стильдік бағыттардың дамуындағы шабыт көзі ретінде

Міндеті: Жаһандану заманындағы мемлекеттік абырой шеңберінде бейнелеу өнердегі ұлттық ерекшелікті көрсететін байырғы дәуірлерден қалыптасып келген рәміздік пен ою-өрнектік арқылы жаңа бағытты зерттеу. Біріншіден, кеңестік кезеңінің академизм мектебі суретшілерінің ұлттық рухтық туындылары, соның ішінде, хандар, батырлар, ойшыл-билер, ақындар сияқты тарихи тұлғалар бетбейнелерін сараптау.

Екіншіден, дәстүрлі емес тәсілдерде еңбектенетін суретшілердің туындыларындағы ежелгі түркілік пен сақ өнері мұрасы үлгілерін түрлі заманауи технологиялар мен материалдар арқылы пайдаланып жасау жолдарын қарастыру.

№ 7 тапсырма. Бейнелеу өнеріндегі қазіргі үрдістердің қалыптасуы мен дамуына ұлттық өнердің ықпалы.

Міндеті: қазіргі тарихи тақырыпта жазылған кескіндемелік туындылардың рухани мазмұндық күші мен тәрбиелік мәнін және көркемдік құндылығын саралап, оның өзектілігін көрсетудегі құралдары мен тәсілдерін айқындау. Және де, тарихи тақырыптағы туындыларды көркем шешудегі суретшілердің кәсіби шеберлігі мен көркемдік мәнеріне, композиция құруы мен түстік шешіміне, қолтаңбалық ерекшелігіне баға беру болып табылады.